

Nikdy nezabudneš na toho, kto odišiel.

VÝBEROVKA

JANE SANDERSON

Možno to, čo sa mohlo stať,
ešte len príde...

Ljndeni

Výberovka

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na

www.lindeni.sk

www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Jane Sanderson

Výberovka – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všetky práva vyhradené.

Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

VÝBEROVKA

Alisonina a Daniellova
VÝBEROVKA

PUMP IT UP – ELVIS COSTELLO AND THE ATTRACTIONS

PICTURE THIS – BLONDIE

WAITING FOR A MIRACLE – THE COMSAT ANGELS

I DIDN'T SEE IT COMING – BELLE AND SEBASTIAN

THINKIN BOUT YOU – FRANK OCEAN

SO FAR AWAY – CAROLE KINGOVÁ

LET'S DANCE – M. WARD

WILD IS THE WIND – DAVID BOWIE

NORTHERN SKY – NICK DRAKE

FROM THE MORNING – NICK DRAKE

ROAD – NICK DRAKE

I FALL APART – RORY GALLAGHER

I'M NOT SURPRISED – RORY GALLAGHER

DO I WANNA KNOW? – ARCTIC MONKEYS

OPEN UP YOUR DOOR – RICHARD HAWLEY

I GO TO SLEEP – THE PRETENDERS

GO DOWN EASY – JOHN MARTYN

YOU'RE THE BEST THING – THE STYLE COUNCIL

SOMEONE LIKE YOU – VAN MORRISON

A CASE OF YOU – JONI MITCHELLOVÁ

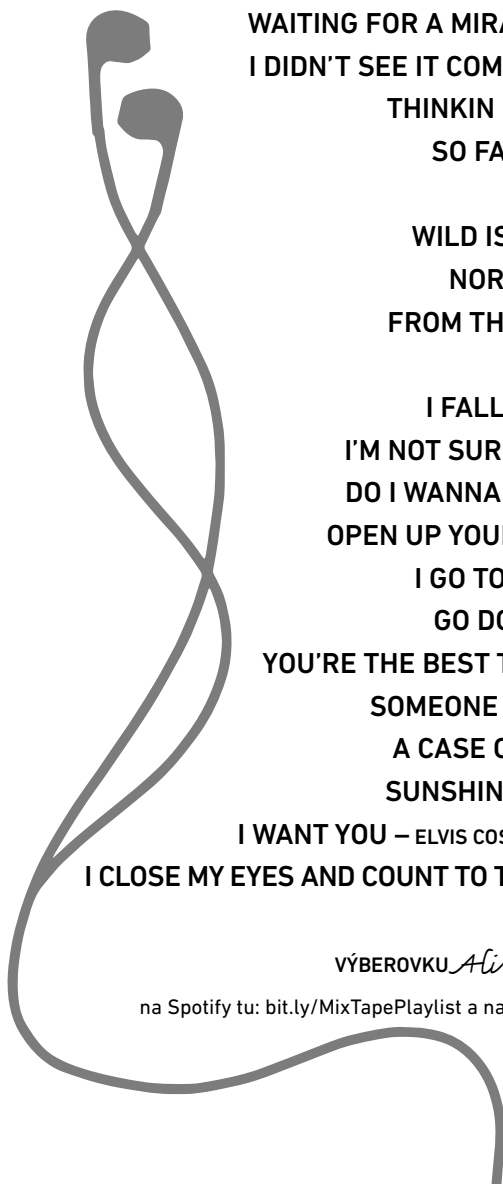
SUNSHINE SUPERMAN – DONOVAN

I WANT YOU – ELVIS COSTELLO AND THE ATTRACTIONS

I CLOSE MY EYES AND COUNT TO TEN – DUSTY SPRINGFIELDOVÁ

VÝBEROVKU *Ali a Dana* si můžete vypočít

na Spotify tu: bit.ly/MixTapePlaylist a na iTunes tu: bit.ly/MixTapeSongs.

VÝBEROVKA

JANE SANDERSON

Ljndeni

Pre Melanie

I

SHEFFIELD

23. DECEMBRA 1978

Aha, tam idú. Daniel Lawrence a Alison Connorová. Teda ich mladšie verzie prechádzajúce cez tmavé uličky zimného Sheffieldu. A tým sa to všetko začalo. On má osemnásť, ona šesťnásť, je sobota večer a miera na vianočný večierok Keva Cartera. Odkedy Alison vystúpila z autobusu a stretla sa s Danielom, veľa si toho nepovedali, ale obaja si bolestivo uvedomujú prítomnosť toho druhého. Jej ruka mu zapadá do dlane tak dokonale, až sa mu zdá, že sníva; ona má zas z jeho prítomnosti sucho v ústach a priamo pod pokožkou cíti prirýchle búšenie svojho srdca. Kráčajú vedľa seba po chodníku a z autobusovej zastávky do Kevovho domu to nemajú ďaleko, takže o chvíľu nabraď ticho medzi nimi dunenie hlasnej hudby. On sklopí pohľad práve vo chvíli, keď ho ona zdvihne, a usmejú sa. On zacíti zrýchľujúci sa tep a čistú túžbu, ktorá ho ovládne, keď naňho Alison pozrie, a ona... nuž, ona si zas nevie spomenúť, kedy sa cítila taká šťastná.

Kebove vchodové dvere zívali dokorán do noci a spolu s hudbou sa cez ne vylievalo na burinu a popraskané kamenné dlaždice v predzáhradke aj svetlo. Kev bol Danielov kamarát, nie Alisonin, chodili do rôznych škôl, takže keď vchádza-

li dnu, na chvíľu zaváhala, čo malo za následok, že Daniel ju doslova vtiahol do miestnosti. Páčilo sa jej to, páčilo sa jej, keď ju viedol. Každý tak mohol vidieť, že mu patrí a on patrí jej. Z magnetofónu vyhrávala pesnička od skupiny Blondie *Picture This*. Hučala tak nahlas, že zvuk basgitary vibroval celým domom a znel úplne inak ako v skutočnosti. Alison mala tú pieseň rada. Najradšej by si vyzliekla kabát, zohnala niečo na pitie a zatancovala si. Daniel jej zrazu pustil ruku, aby cez celú miestnosť zamával Kevovi. Prekričal hudbu a zasmial sa na ničom, čo za ním Kev zavolať. Prikývol a pozdravil Roba Marsdena: „Čau, ako sa darí?“ Znovu prikývol a usmial sa na Tracey Clarkovú, ktorá sa naňho na revanš významne uškrnula. Opierala sa sama o stenu pri kuchynských dverách, akoby čakala na autobus. V jednej ruke cigareta, v druhej plechovka cideru Strongbow. Tracey mala špinavo-plavé vlasy natočené ako americká herečka Farrah Fawcettová, na ústach fialový rúž a očami zvýraznenými čiernou ceruzkou si chladne premeriavala Alison. Potom si zhlboka potiahla z cigarety a vydýchla dym nabok.

„Ty s ním chodíš?“ opýtala sa a kývla hlavou Danielovým smerom. Tracey bola staršia a múdrejšia. Už nepatrila k ostatným nevinným školáčkam, teraz mala peniaze v kabelke a frajera v aute. Alison ju nepoznala, očervenela – nemohla si pomôcť – a prikývla, že áno. Daniel bol mimo jej dosahu, a tak len prepichla pohľadom jeho tmavé vlasy na temene a silou vôle sa pokúsila prinútiť ho, aby sa otočil. Tracey zdvihla jedno obočie a zaškerila sa. Dym visel vo vzduchu medzi nimi. Alison hrozne boleli nohy vo vysokých topánkach.

„Chceš naňho dávať pozor,“ poznamenala Tracey. „Je žiadaný.“ Rozhostilo sa medzi nimi ticho, lebo Alison nereagovala. Tracey napokon pokrčila plecami a prehodila: „Nápoje sú tam.“

Myslela kuchyňu za sebou. Cez otvorené dvere Alison zarezla tlačenicu ľudí okolo zeleného laminátového stola s rozhádzanými fľašami, zemiakovými lupienkami a plastovými pohármi. Utiekla pred neurčito zlomyseľnými pohľadmi Tracey a pretlačila sa dnu. V duchu uvažovala, že nápoj jej mohol priniesť Daniel. Mal jej ho priniesť. No ten bol zabratý do rozhovorov s ľuďmi, ktorých poznal, a ona nie. Teraz hral z výberovky Jilted John, takže hostia zrazu spievali a nikto netancoval. Za Alison sa vytvoril rad ďalších ľudí, čo sa chceli pretlačiť do malej miestnosti. Nevidela nikoho známeho, no niekoho tu musí poznať, keď to na tomto večierku praská vo švíkoch. Zamierila k stolu s alkoholom. Cítila silný zápach cigariet a cideru, ktorý zrazu vystriedal závan dezodorantu Old Spice.

„Všetko v poriadku, Alison?“

Obrátila sa a zbadala Stua Watsona, suverénneho chalana v rifľovej bunde so zdvihnutým golierom a v tričku s potlačou zamračeného gitaristu Joea Strummera z rockovej kapely The Clash. Alison by sa stavila, že nepozná názov ani jednej pesničky od The Clash, ale zároveň ju potešilo, že vidí známu tvár. Stu prižmúril oči a rýchlo si ju uznanlivo premeral.

„Vyzeráš dobre,“ poznamenal.

„Ďakujem. Ty vyzeráš pod parou, Stu.“

„Kedy si prišla? Teraz?“

„Očividne,“ ukázala na kabát. „Podľa tvojho stavu usudzujem, že ty si tu už dlhšie.“

„Vždy prídem skoro,“ prehodil Stu. „Čo piješ?“

„Ešte nič. Asi si dám Martini.“

Stu vystrúhal grimasu. „Ako môžeš piť takú sračku? Chutí to ako posratý liek.“

Alison ho odignorovala. Bolo jej príliš teplo, ale nevedela, kam v tomto neznámom dome s kabátom, a tak si ho len

spustila z pliec. Stu lačne prebehol očami po ďalšej odhalennej pokožke na krku a dekolte. Alison sa obzrela za Danielom. Stále bol v obývačke, nehľadel na ňu a rozprával sa s nejakým dievčaťom. S Mandy Phillipsovou. Alison ju poznala zo školského autobusu. Bola útla ako dieťa, mala zafarbené kučeravé vlasy a nos ako škriatok, nakláňala hlavu k Danielovej a vyžívala sa v pozornosti, ktorou ju zahŕňal. Daniel si prekrižil ruky na hrudi, a hoci od Mandy ho oddeľoval priestor, Alison sa z kuchyne zdalo, že ju hltá očami. Zatiaľ čo ich Alison sledovala, Mandy sa k nemu nachiahla, chytila drobnou rúčkou Daniela za plece a pošepala mu čosi do ucha. Daniel sa na ňu usmial svojím typickým úsmevom: trochu zdráhavo, polovicou úst. Vlasy mal tmavé a pomerne dlhé, padali mu do očí, a Alison by sa ich najradšej dotkla.

Stu sa zahľadel tým istým smerom. „*I'm Mandy, fly me. Som Mandy, let so mnou,*“ odrecitoval slová piesne. „Skôr vyspi sa so mnou.“

„Ach, strč sa, Stu,“ oborila sa naňho Alison. Obrátila sa na päte a schytila zo stola fľašu Martini Rosso. Naliala si z nej štedro do pohára a poriadne si logla. Stu mal pravdu, alkohol chutil trochu odporne, horko, ale zároveň dôverne známo, takže si znovu odpila, utrela si ústa chrbtom ruky a odložila pohár späť na stôl. Vyzliekla si kabát a hodila ho na stoličku. Na sebe mala džínsy značky Wrangler, ktoré si obliekla do horúceho kúpeľa, aby sa scvrkli na druhú kožu, a nové tričko, čo jej pekne sadlo. Vyzerala v ňom ohromne a aj si to uvedomovala, veď strávila niekoľko hodín obdivovaním sa v spáľňovom zrkadle. Tričko bolo biele, vyzeralo, akoby ho vyrobili zo šmykľavého saténu, dokonca tak pôsobilo aj na dotyk, a odkedy odišla z domu, rozopla si na ňom ďalší gombík. Stu z nej nemohol odtrhnúť oči, ale ona sa naň-

ho ani nepozrela, keď mu vytrhla fľašu Martini z rúk, znovu si glgla a pretiahla sa cez masu tiel z kuchyne.

Alison sa rozprávala so Stuom Watsonom, s tým posratým prefíkaným čudákom s lačnými očami a túlavými rukami, ktoré pripomínali skôr chápadlá. Daniel ich oboch zazrel v kuchyni, no nemohol sa pohnúť od Mandy Phillipsovej s vy-počítavými očami, ktoré sa naplňali slzami, keď mu srdcervúco vykladala, že Kev Carter sa s ňou rozišiel, dnes, na jeho večierku, ten bastard. Toto sa stávalo Danielovi často. Dievčatá sa naňho prilepili a potom si pred ním vylievali duše. Nemusel ich do toho povzbudzovať, jednoducho z neho vycítili, že oplýva tým, čo ani sám nevedel pomenovať, a ich rozprávanie potom nemalo konca. Iba... iba Alison taká nebola. Pozval ju von a ona súhlasila, ale v priebehu dňa či dvoch od toho rande s ním počas krátkych okamihov, keď osameli, takmer neprehovorila. Napriek tomu túžil, aby stála po jeho boku, vedel, že tak to má byť, a tušil, že sa v nej niečo skrýva. No už teraz prehodila v kuchyni viac slov so sprostým Stuom Watsonom ako s ním, odkedy sa spoznali. Mandy medzitým spustila prvú reprízu toho istého smutného príbehu a on vedel, že to všetko povedie k slovám ako: „No tak, prečo nie?“, k bozku a príslubu. Kev mal plné ruky práce s tým, že poskakoval okolo a robil zo seba šaša, no keď zachytil jeho pohľad, ukázal mu zdvihnuté palce, akoby Daniel potreboval dievča, ktoré sám odmietol. Život bol pre Keva Cartera len jedna veľká hra. Samozrejme, že musel dať Mandy kopačky práve dnes – užíval si drámu, ale čo už je zábavné na tom, keď človek vie, do ktorých nohavičiek sa večer dostane?

Z reproduktorov teraz hučala pieseň *Night Fever* a Mandy začala hýbať plecami do rytmu. Uprostred miestnosti sa vytvoril rad dievčat, ktoré si precvičovali Travoltove pohyby,

a oproti nim postávali chlapci, čo ich sledovali a nedarilo sa im napodobniť ich. Mandy potiahla Daniela za ruku a on sa k nej naklonil, aby mu mohla pošepnúť do ucha: „Chceš si zatancovať?“ Na pokožke pocítil jej teplý dych.

Nerozumel jej, odtiahol sa a usmial. „Čože?“ opýtal sa nechápavo.

„Chceš si...“ odmlčala sa a uškrnula, „... veď vieš... zatancovať?“ Naklonila hlavu a slovo „zatancovať“ predniesla spôsobom, ktorý naznačoval oveľa viac ako nevinný tanec. V očiach sa jej už neleskli slzy. Kev sa stal dávnou minulosťou.

„Nie,“ odvetil Daniel a ustúpil. Pozrel sa smerom do kuchyne, či neuvidí Alison, ale po nej a Stuovi nebolo ani stopy. Mal s ňou zostať, vziať jej kabát, priniesť jej nápoj. Preklíňal sa, že sa dal zatahnuť do Mandinej krízy.

„Čo?“ zvolala Mandy cez hudbu tak, že by ju počul, aj keby mu to nevravela rovno do ucha.

Daniela tak rozptýlila Alisonina neprítomnosť, že sa horúčkovito obzeral po miestnosti a ani nevnímal, čo Mandy hovorí. „Nie, Mandy, samozrejme, že si s tebou nechcem zatancovať.“ Panikáril, premýšľal, či je Alison ešte stále tu, na večierku. Možno utiekla. Chcel ju spoznať lepšie, vedieť, ako pracuje jej myseľ.

„Si bastard, Daniel Lawrence!“ skríkla Mandy a strelila mu facku. Neúspešne, lebo bola opitá, no nechtami sa mu aj tak zaryla do tváre.

„Doriti, Mandy!“ zanádal a neveriacky si ju premeral.

Bez námahy prepukla v zbytočný plač a odvrátila sa, aby našla iné plece, na ktorom by sa mohla vyplakať. Daniel si chytil líce tam, kde ho štípalo. Preboha. A to si ešte nedal ani pivo. To je teda večierok. Pohol sa ku kuchyni a vtom prestala hrať skladba od Bee Gees, lebo Kev vytrhol kazetu z magnetofónu a vložil doň inú. Miestnosť sa ihneď naplnila neod-

bytným bubnovaním a prvými tónmi basgitary piesne *Pump It Up*. Daniel mal pocit, že jeho nohy zapustili korene do zeme. Úctivo vyčkával na hlas Elvisa Costella, ktorý mu rýchlo prenikol do mysle.

Ach bože, Alison, tam je. Tancovala sama v dave. Odkopla topánky, takže bosá krútila bokmi so zatvorenými očami. Takmer nehýbala nohami, no zvyšok jej tela sa zmietať za zvukov energetickej hudby a rukami divoko krúžila nad hlavou v zvláštnych útvaroch. Tancovala ako nikto iný. Ostatní sa ju snažili napodobniť, ale vždy keď sa takmer zladili s jej pohybmi, zmenila ich, pohla sa alebo urobila niečo inak. Bosé chodidlá však mala ako prilepené k podlahe. Daniel ju ohromene sledoval. Nikdy v živote nevidel nič krajšie, nič uvoľnenejšie, nič zvodnejšie.

2

EDINBURGH
10. OKTÓBRA 2012

Novinára na koncerte rozoznáte poľahky. Stojí vzadu, nič nepopíja, tvári sa, že už všetko videl a počul, a vybehne zo sály, len čo sa skončí predstavenie. Dan Lawrence sa tak správal tiež. Aj teraz sa nachádzal v hale Queen's Hall a sledoval speváka menom Bonnie „Prince“ Billy, ako spieva svižné chytľavé piesne o konci lásky. Dan si nikdy nesadal, ak sa dalo stáť. Na žiadnom koncerte by ste si nemali sadieť – veď ste nešli do divadla či do kina, ale priviedla vás tam hudba. Keď do Edinburghu zavítal prvý raz, dostal zadarmo vstupenku do Queen's Hall na skupinu Prefab Sprout a zistil, že má vyjsť na balkón, kde ho čakalo očíslované sedadlo. No napriek tomu radšej stál, hľadel členom kapely priamo na hlavy a snažil sa prečítať zoznam skladieb, ktoré majú odohrať, lebo bol prilepený k javisku rovno pod ním. Dnes však postával na svojom obľúbenom mieste – opieral sa o stenu čo najbližšie pri východe. Dan mal rád Billyho – šedivého chlapíka z Louisvillu, čo hral v štýle alternatívnej country –, ale tváril sa bezvýrazne, aby to nedal najavo. Nepísal si ani poznámky, len do seba vpíjal presne tie elementy hudby, ktoré by sa mohli stať podkladom na dobrý článok, a premýšľal, čo sa ešte dá urobiť s materiálom, ktorý mal k dispozícii, čo by z neho za peniaze mohol stvoriť.

Po koncerte vyšiel na ulicu Clerk Street bez toho, aby si všimol známe tváre či pričuchol k pivu, a zamieril rovno domov. Katelin už bude spať hlbokým bezstarostným spánkom, ležať v posteli na chrbte s rukami pohodenými pri hlave ako dieťa. Dan s Katelin pracovali v rôznych časoch. No Dan si užíval ten pocit, keď si k nej líhal a keď ho pravidelným nežným dychom pomaly uspala. Katelin sa len zriedka zamrvila, vždy spala ako zabitá.

Bol na úplne opačnej strane Edinburghu a zostávala iba polhodina do polnoci, ale čosi v tom meste ho nútilo, aby sa vydal domov pešo. Nenastúpil na autobus a neprivolal si taxík. Postupne sa zamiloval do mestskej architektúry, strohej a majestátnej, no čoraz novodobejšej. Vo výsledku pôsobilo mesto starobylo a moderne zároveň. So Sheffieldom, ktorý opustil niekedy na začiatku osemdesiatych rokov, sa to nedalo ani porovnať. Dan pripúšťal, že sa presťahoval aj kvôli Katelin a bez nej by ho Edinburgh zrejme toľko nepriťahoval, ale aj tak... Len čo sem prišiel, cítil sa tu ako doma, a tak zostal.

Práve prechádzal cez most kráľa Juraja IV. so sklonenou hlavou, s rukami hlboko vo vreckách koženej bundy a so slúchadlami, v ktorých mu vyhrával výber podľa náhodného poradia, takže takmer dostal infarkt, keď ho Duncan Lomax zrazu rázne chytil za plece ako policajt, čo ho mieni zatknúť.

„Bože, Duncan!“ zvolal Dan. Vytiahol si slúchadlá z uší.
„Chceš ma zabiť?“

Duncan sa zasmial a priateľsky udrel Dana medzi lopatky.
„Sledujem ťa už takmer kilometer a snažím sa ťa dobehnúť. Utekáš pred niekým?“

„Mojím jediným cieľom je byť čo najskôr doma.“

„Bol si na koncerte Bonnie Billyho?“

„Áno, ty tiež?“

„Hej. Pozornosť podniknu na poslednú chvíľu. Bože, niekedy je z neho hotový deprimujúci bastard, nie?“

„To z nás všetkých.“

„Máš pravdu. Pozri...“ Duncan si zložil z pleca vojenský ruksak a ponoril doň ruku. Po chvíli vytiahol cédečko bez hocijakého obalu či obrázka – malo len plastový kryt s ručne napísaným zoznamom piesní. Dan sa usmial.

„Čo to tam máš?“ vyzvedal Daniel. „Ďalšiu vychádzajúcu hviezdu? Už zase?“

„Willie Dundas, poondiaty rybár z East Neuku, ktorý hrá na gitare ako Rory Gallagher a spieva ako John Martyn.“

„No jasné!“

„Neklamem. Vypočuj si ho.“

Duncan podal cédečko Danovi. Mal bystré ucho na zvláštne, originálne, psychedelické nové talenty. Vo svojom skrachovanom obchode s platňami na Jeffrey Street sa stále stretával so všelijakými hudobnými magormi, ktorí boli príliš utiahnutí na to, aby sa vychvaľovali, že v bezpečí svojich domovov potajomky píšu texty a komponujú hudbu, ktorú by si nikto nikdy nevypočul, nebyť Duncana. Ten odchytával Dana pri každej príležitosti a nútil ho vypočuť si ich nahrávky. Danovi to neprekážalo, veď o čom je život, ak nie o honbe za dokonalým albumom, chýbajúcim kúskom ich zbierok z dielne nejakého geniálneho šuflikára, ktorého doteraz nikto neobjavil? Spomalili a Dan sa prispôbil Duncanovmu pokojnejšiemu tempu. Prechádzali spolu cez príjemné tiché staré mesto uprostred noci a týždňa.

„Nedal by si si so mnou jednu sladovú whisky?“ opýtal sa zrazu Duncan.

„Videl si, koľko je hodín?“

„Ach, prestaň s tým, veď dobre vieš, že pre Duncana Lomaxa nie je nikdy neskoro na alkohol.“

Dan sa zasmial a Duncan ho štuchol pod rebrá.

„Malý pohárik,“ pokúšal ho so silným edinburským prízvukom. „Ach, ako ti uškodí jeden pohárik?“

Nijako, rozhodol sa Dan. Vôbec nijako. Zamierili teda na Niddry Street, kde sa skrčili do priechodu k baru Whistle Binkies, ktorý bol otvorený až do tretej ráno. Každý večer v ňom hrala živá hudba, a keď tesne po polnoci vošli cez vstupné dvere, v bare vládol čulý ruch.

Dan prišiel domov až o pol tretej ráno, a keď vchádzal do tichej predsiene, dával si pozor, lebo bol mierne opitý. Napriek prehnanej obozretnosti však zobudil McCullocha, udatného teriéra Jacka Russella, ktorý vyšiel z košíka s aurou postaršieho sluhu a nasledoval ho až do pracovne vo výklenku na hornom poschodí. Bola to nepraktická miestnosť so šikmým stropom a s jedným malým oknom, ktoré však mierilo na západ, čiže počas bezoblačného večera prenikali do izby nežné slnečné lúče a ožarovali tmavú drevenú podlahu. Stál v nej otľčený, zjazvený priemyselný stôl, stará mosadzná zohnutá lampa z kancelárií edinburskej továrne, pôvodné kreslo z čiernej kože s kovovou konštrukciou od návrhára Eamesa, gramofón, CD prehrávač, dokovacia stanica na iPod, tri špeciálne vyrobené oceľové skrinky na dlhohrajúce platne i platne so singlami a štvrtá na cédečká. Zbieral aj kazety, mal ich stovky, ale tie odložil v plastových debnách do suterénu. Celú jednu stenu venoval knihám, ďalšiu zakrývala veľká mapa sveta a tretiu Dan pokryl spomienkami, ktoré boli blízke jeho srdcu. Nechýbala podpísaná čiernobiela fotka so speváčkou Siouxsie Sioux po koncerte v Manchestri v roku 1984; záramovaná oficiálna fotografia víťazného futbalového tímu Sheffield Wednesday, ktorý v roku 1991 vyhral pohár anglickej ligy; propagačný plagát rockovej kapely Echo and the

Bunnymen ohlasujúci koncertnú šnúru po Spojených štátoch pri príležitosti vydania nového albumu *Evergreen*, na ktorej bol s nimi, naozaj s nimi, aby získal materiály na napísanie pravdivej histórie. Fotky Alexa spolu s obrázkami, ktoré nakreslil fixkami a pastelkami, a husto pokreslenou básňou, čo mu venoval na Deň otcov, keď mal osem:

*Na gitare hrá, na aute sa preháňa a na olovrant
mi robí hranolčeky, mňam!
Hrá futbal, gól dal a najradšej má MŇA!*

Fotky Katelin s Alexom v náručí, s Alexom na hojdačke a keď ho učila robiť stojku na hlave a držala mu nohy. Fotka ich troch s očami rozšírenými od šťastia, zo dňa, keď Alexovi prišli vynikajúce výsledky z maturitných skúšok. A uprostred spomienok visela momentka Dana s Katelin, na ktorej vyzerali ako deti, stáli v tienistej uličke v kolumbijskom meste Cartagena s popínavou rastlinou v pozadí a neusmievali sa do fotoaparátu, ale jeden na druhého, ako dvaja ľudia na tajnom vtipe, čo poznajú len oni. Vtedy sa takmer nepoznali. Dan si ani nepamätal, kto ich odfoťil.

Sadol si za stôl a očami prechádzal po týchto útržkoch minulosti; rozprávali jeho životný príbeh. Táto stena ho držala v edinburskej štvrti Stockbridge, v dome s dlhou záhradkou za ním, kôľňou na bicykle a vchodovými dverami natretými namodro podľa farby futbalového tímu Sheffield Wednesday. S Katelin žili najprv kočovným spôsobom: v priebehu piatich rokov sa presťahovali až päťkrát. Potom však Dan napísal geniálne vyzretú a detailnú históriu časopisu *New Musical Express*, skrátene *NME*, a stalo sa niečo, čo je vo svete hudobnej novinárčiny raritou – polepšil si tak, že už nemuseli prespávať na matracoch na zemi v izbách s plešňou na stro-

pe, so žiarovkami bez tienidiel a s orientálnymi kobercami pribitými na spáľňových oknách, vďaka ktorým v nich bolo vždy ponuro. No tie dni mali čosi do seba. Katelin vtedy študovala španielčinu na vysokej a Dan trávil večery na koncertoch a cez deň písal nevyžiadané hudobné recenzie do novín *The Scotsman*. Žili z Katelininho grantu a desaťlibroviek, čo Dan občas zarobil za články. S Katelin sa zoznámili v Kolumbii, v jednom bare v Bogote. Katelin nikdy nechýbala odvahy; nebála sa napriek tomu, že bola robustná červenovláska z mesta Coleraine, s pokožkou bielou ako mlieko, a to aj po dvoch mesiacoch na cestách po Južnej Amerike. Hovorila plynule po španielsky, pila ako robotník a vždy keď sa pripila, spievala oplzlé írské balady – nazývala ich špinou národa. V jej prítomnosti si Dan uvedomil, že sa prvý raz od príchodu do tej krajiny naozaj zabáva.

Príťahovali sa. Katelin sa v septembri vrátila na vysokú, aby dokončila štúdium, a Dan zavolať rodine v Sheffielde, aby ju informoval o svojej budúcnosti. Potom sa s ruksakom a gitarou na chrbte vybral do Edinburghu. Celú cestu sto-
poval autá alebo kráčal po vlastných. Keď zaklopal na dvere Katelininho bytu na Marchmont Road, v teniskách mal diery, na päťkách pluzgieri a už pol druhého dňa nič nejedol. Čakal na prahu, krútila sa mu hlava, hladoval a počas tých pár minút, kým otvorila dvere, premýšľal, že keď ho zbadá, na smrť sa preľakne. Napadla mu aj oveľa horšia možnosť – že Katelin vôbec neexistuje. No keď sa dvere konečne otvorili, zjavila sa v nich z mäsa a krvi, presne taká, akú si ju Dan pamätal. Usmiala sa a poznamenala: „To ti teda trvalo.“ Viac slov nepotreboval.

To všetko sa stalo už dávno. Veľmi dávno. Dan sedel za stolom na najvyššom poschodí domu, len pár minút pred treťou,

a v hlave mu vírili myšlienky poháňané whisky o tom, ako nepozorovane a rýchlo uteká čas. Bol už len na skok od melanchólie, ale v pravý čas si spomenul na Willieho Dundasa. Vytiahol z vrecka bundy cédečko a vložil ho do prehrávača. Po pracovni sa ihneď rozľahol gitarový úvod, pri ktorom sa Dan usmial. Najprv sa ozval jediný akord, visel vo vzduchu ako prísľub, a potom pomaly utíchol. Nasledoval bluesový riff, pri ktorom hudobník rýchlo kľzal po strunách nástroja, a vzápätí sa ozval Willieho príjemný hlboký vágny hlas. Lahostajne, no s citom vyslovoval jednotlivé slová piesne, akoby bol pod parou alebo nemal dosť energie správne artikulovať. Dan musel priznať, že je to fakt geniálne, ale už mal skúsenosti s ostatnými Duncanovými objavmi – väčšinou boli takí autentickí, že sa odmietali vzdialiť zo svojej rybárskej lode, izby či záhradnej kôlne čo len na krok. Dan sa započúval do hudby a zapol pritom Mac, aby si rýchlo a svedomito prezrel Twitter. Premýšľal nad Williem Dundasom, predstavoval si, ako spieva na lodi v Severnom mori a loví slede, a uvažoval, či by ho presvedčil, nech vystúpi pred miestnosťou plnou neznámych ľudí, napríklad v bare Whistle Binkies.

Na obrazovke pred Danom zasvietila modrá stránka Twitteru a časovú os mu zrazu zaplavili nové príspevky s odkazmi v celej svojej kráse. V hornej časti obrazovky mu stránka pripomínala, že má dvadsaťosem upozornení od ľudí, s ktorými ho takmer nič nespájalo. Čakalo naňho aj sedem správ od tých, ktorých naozaj poznal, ale ani jedna z nich si nevyžadovala, aby na ňu odpísal o tretej ráno. Človek si musí dávať pozor, aby pôsobil prízvetne, a odpovedať na správy na Twitteri v skorých ranných hodinách pod vplyvom whisky tomu určite nepomáha. Lenivo sa prehŕňal záplavou príspevkov a neprítomne si ich prezeral prázdny pohľadom. Twitter mal naňho vždy rovnaký účinok. Už-už sa chystal vypnúť po-

čítač a pobrať sa do postele, keď mu na obrazovke vyskočilo nové upozornenie. Od Keva Cartera. Prečítať si správy od Keva sa oplátilo hocikedy, cez deň aj v noci. Dan sa naklonil bližšie k počítaču, len aby sa vzápätí prudko odtiahol, akoby mu niekto strelil facku.

Hej @DanLawrenceMusic, pamätáš si Alison Connorovú?
Pozri, ako sa jej dnes darí... doriti, veď je slávna!

@CarterK9

@AliConnorWriter

Alison Connorová. Preboha. Dan civel na jej fotku.

Alison Connorová.

Alison Connorová.

@AliConnorWriter.

Nevidel ju už koľko? Tridsať rokov? Panebože. Vyzerala rovnako; staršie, ale inak sa nezmenila. Klikol na jej meno a na obrazovke sa zjavil jej účet. Potom prešiel myšou na jej fotku a otvoril ju. Vyschlo mu v ústach a to vedomie ho ohromilo, lebo si myslel, že k Alison Connorovej už nič necíti – veď si to zakázal pred tridsiatimi rokmi. No stále bola krásna a pôsobila rovnako inteligentne a zraniteľne, ako keď ju videl naposledy. Panebože. Premeral si jej tvár. Áno, vyzerala nádherne. Vrátil sa späť na jej profilovú stránku.

Ali Connorová

@AliConnorWriter

165
tweetov

180
sledovaných

67,2 tis.
sledujúcich

Píšem knihy, počúvam piesne
a som vďačná za to, čo mám.

📍 Adelaide, Južná Austrália

📅 Pripojil/-a sa november 2011

Dan sa oprel o stoličku, prekrižil si ruky na prsiach a zamyslel sa nad svetom, v ktorom žije: v tom istom svete sa Alison Connorová bez jeho vedomia odsťahovala do Južnej Austrálie a dala sa na dráhu spisovateľky. A podľa údajov na Twitteri sa z nej rovno stala autorka bestselleru.

„Preboha, Dan, načo si zapol notebook v takúto hodinu?“

Katelin vstala z postele, vyšla po schodoch, otvorila dvere a teraz sa opierala o zárubňu a sledovala manžela, evidentne rozladená, a on nič z toho nepočul. Zaplavil ho nepocho-piteľný pocit viny, ktorý vzápätí vystriedal obranný postoj.

„Na mnohé veci,“ odvetil vyhýbavo. „My možno spíme, ale polovica sveta bdie.“

„Ja nespím, Dan. Tvoja hudba sa mi votrela do snov.“

„Ach, prepáč, zobudila ťa?“

Pokrčila plecami, no zatvárala sa prívetivejšie. „Nie, potrebovala som ísť na záchod, ale keď už som bola hore, začula som ju cez strop.“ Vošla si rukou do vlasov, čo jej trčali na všetky strany, takže v tartanovej pyžame pôsobila celkom komicky a zároveň mrzuto.

„Aha,“ hlesol. „Tak prepáč. Predstavujem ti Willieho Dundasa, rybára z East Neuku.“

„Úžasné. Môžeš ho vypnúť a prísť do postele?“

„Jasné.“ Pozrel na ňu a usmial sa, ale svoj Mac zatiaľ nevypol. „Napíšem si pár poznámok o Billym.“ *Bože*, pomyslel si v duchu, *prečo klamem?*

Katelin prevrátila oči. „Teraz? Naozaj? Nepočká to?“

„O päť minút som pri tebe, sľubujem.“

„Preboha, je tu s tebou aj McCulloch.“

„Prišiel za mnou. Zanesiem ho naspäť dole.“

„O päť minút.“

„Áno.“

Premerala si ho, akoby bol stratený prípad, obrátila sa a bosá zišla po schodoch k spálni. Naozaj sa za ňou musí po- brať, veď nemá žiadne poznámky o Billyho koncerte, ktoré by si mohol zapísať. Nič ho tu nedrží a je na smrť uľahaný. No napriek tomu zostal v pracovni, aby mohol ešte chvíľu premýšľať o @AliConnorWriter. Minútu, dve, tri. Bolo ťaž- ké opustiť ju tak rýchlo po tom, čo ju znovu objavil. Nako- niec jej hľadel do tváre takmer desať minút, potom si prečítal všetky jej tweety a dokonca si ju vygúglil. Tak sa pred ním zjavil celý svet plný informácií o vychádzajúcej hviezde Ali Connorovej. *Doriti s tým*, pomyslel si zrazu. Vrátil sa k jej účtu na Twitteri, klikol na ikonu „sledovať“, prudko zaklapol notebook, umlčal Willieho Dundasa a pobral sa aj s McCullochom dole schodmi.

3

ADELAIDE
12. OKTÓBRA 2012

Mama Alison Connorovej mala v Británii kamarátku menom Sheila, ktorá po druhej svetovej vojne emigrovala do Austrálie. Vravievala, že s takým menom tam okamžite zapadla. Do Adelaide sa dostala za vládne peniaze na palube špinavej lacnej lode, čo vyplávala zo Southamptonu v roku 1967. Verila, že v severnej adelaidskej štvrti Elizabeth na ňu čaká nový život. Rýchlo si našla prácu v automobilových závodoch Holden, kde sa spoznala s Kalvinom Schumerom, inžinierom a skutočným Austrálčanom, ktorý sa narodil a vyrastal v Adelaide so svojimi rodičmi nemeckého pôvodu a za ktorého sa neskôr vydala. Krajšieho a urastenejšieho muža Sheila v živote nevidela. Cez víkendy sa uchádzal o jej priazeň na dlhých výletoch do púšte, čo sa ťahala severne od mesta. Poľoval tam na veľké kengury červené, aby mal čím nakŕmiť psy, a nebál sa ani zdvihnúť z červenej zeme hada a plieskať ním po skalách ako bičom, až kým poslednýkrát nevydýchol.

Toto všetko opisovala vo svojich listoch, ktoré prichádzali po jej emigrácii raz za mesiac. Bola to svedomitá a lyrická korešpondencia, ktorá Catherine vážne liezla na nervy. Sheilu Baillievová poznala od detstva, vyrastali na tej istej ulici, ale

Baillieovci sa potom presťahovali do Liverpoolu a Catherine sa so Sheilou stretla už len raz, na svojej svadbe s Geoffom Connorom. Sheila však lipla na ich priateľstve a nikdy úplne nepobadala Catherinin očividný nezáujem a ani jej vzťah k alkoholu, takže netušila, že jej listy z Južnej Austrálie plné elánu a nadšenia imigrantky len zhoršujú kamarátkino utrpenie a zatrpknutosť. Najmä keď sa v nich vychvaľovala životom v pestrofarebnom svete, ktorý sa tak líšil od fádnych dní Alisoninej matky.

Na listoch od Sheily nebolo nič fádne, vôbec nič. Do detailov opisovala svoje dobrodružstvá úhľadným rukopisom s mnohými slučkami a okoreňovala jednotlivé slová a frázy výkričníkmi, akoby tropické podnebie, smrtonosné pavúky a nekonečné horizonty neboli dosť exotické a prekvapujúce; akoby ich musela zvýrazňovať týmito interpunkčnými znamienkami, aby sa nestalo, že adresáti prídu o najlepšie časti. Malá Alison napäto počúvala príbehy cestovateľky Sheily, vždy keď prišlo pokračovanie v bledomodrej tenkej obálke. Keby Catherine Sheile niekedy odpísala, príbehy zo sveta protinožcov by nepochybne pokračovali, ale Alisonina mama bola alkoholička, nie čitateľka či spisovateľka. Plnú pozornosť venovala len prvému listu, no stačilo, že si prečítala pár slov, a hneď sa nasrdila. Alison netušila prečo. Odvtedy zdvíhala listy z rohožky s kyslými komentármi ako: „Horúčava, prach a poondiate pavúky. Naozaj si myslíš, že nás to zaujíma?“ a pohrdavo ich krčila ako použité vreckovky. Neotvorenú obálku vždy vyhodila do smetiaka v kuchyni. Neskôr, keď bol vzduch čistý, Alisonin o šesť rokov starší brat Peter vytiahol list spomedzi čajových lístkov a šupiek od zeleniny, zahnal sa nožíkom ako správny pirát, aby ho otvoril, usadil sa so sestrou do tureckého sedu na posteli v bezpečí svojej izby a nahlas jej prečítal nový príbeh.

Sheiline listy naplňali Alison gurážou a odhodlaním. Odkladala si ich ako totemy, ukrývala ich medzi kostrou posteľe a matracom, a keď prestali prichádzať, keď Sheila vzdala svoju snahu o kontakt s Catherine, Alison mala pocit, akoby ju niekto okradol. Nikdy jej nenapadlo, že jej mohla namiesto matky odpísať ona; bola malá, netušila, ako sa píše či posielajú listy, chýbala jej odvaha i peniaze na kúpu známky, a vyrastala s Catherine. Opatrovala listy ako najcennejšie poklady a čítala ich stále dokola, až kým si nezapamätala najlepšie časti, takže keď Catherine jedného dňa odhalila Alisoninu tajnú skrýšu a hodila všetky listy do ohňa, aby ju potrestala za zradu a lži, dcéra ich stále uchovávala v mysli a dokázala vážne odrecitovať celé odseky, akoby šlo o sonety či žalmy.

Na stromoch sedia kakadu, biele papagáje so žltými chocholmi. Sú to hluční diabli! Požierajú nám slivky zo záhrady a civejú na nás smelými čiernymi očami. Na konároch obrovských eukalyptov sa do kľbka chúlia zlatunké koaly a spia nekonečným spánkom ako starí muži po nedeľnom obede. Pavúky sú veľké ako rozťahnuté mužské dlane. Len si to predstav! Netreba sa ich však báť – jedovaté pavúky sa nazývajú spriadače a sú oveľa, oveľa menšie, zato ich pohryznutie je smrteľné. Calvin vraví, že sa mám vždy pozrieť do schránky predtým, ako do nej strčím ruku!

A tá horúčava! Ráno, keď vychádza slnko, z trávy v záhrade za domom sa parí a niekedy sa z tepla rozpúšťa aj asfalt na cestách! Pestujeme rôzne kvety. Červenej poinciane rovnako ako petúniám a skromným sirôtkam sa darí, ak ich dosť zalievame. No keď sa starám o záhradu, okolo nôh mi vždy víri prach,

a hoci sa púšť rozprestiera ďaleko od nášho domu, každý deň sa nad nami vznáša, horúca a červená. Nikdy nezabúdam na jej prítomnosť.

Je tu nádherne, Catherine. Táto krajina má šťastie. Pochopíš, ako to myslím, keď ma navštíviš. Príd!

Tie slová si Alison vryla do srdca v momente, keď jej ich Peter prečítal. *Pochopíš, ako to myslím, keď ma navštíviš.* Očakáva táto žena, Sheila, že raz prídu? Mohli by Alison s Petrom vyrastať aj niekde inde ako v Attercliffe? V nejakej vzdialenej mestskej štvrti Elizabeth? Peter nepoznal odpovede na tieto otázky a matky sa nemohli opýtať – nemohli sa jej opýtať na nič. Catherine Connorová nemala trpezlivosť na otázky, lebo jej pripomínali povinnosti.

Tieto spomienky – všetky, radosť aj bolesť –, ožívali v mysli Ali Connorovej, vždy keď sa jej novinár, čo s ňou robil rozhovor o jej novom úspechu, opýtal, prečo prišla do Adelaide. Kvôli podnebiu, odpovedala. Kvôli regiónu Adelaide Hills, príjemnému mestu, nekonečnému oceánu, jedlu, dúhovo farebným papagájom, jasným skorým ránam, atramentovej nočnej oblohe a preto, aby mala kde písať. Toto všetko boli dôvody, prečo zostala, ale ani jeden z nich nebol tým pravým, pre ktorý tam prišla. Dôvody príchodu si vždy nechávala pre seba, nepovedala o nich svojmu manželovi ani Cass Delaneyovej, ktorá si myslela, že pozná každé Alino kompromitujúce tajomstvo. Sedeli v kaviarni v North Adelaide, kde sa stretli po Cassinom pracovnom týždni v Sydney. Dnes počula svoju kamarátku Ali už trikrát – dvakrát v televízii, v reláciách *News Breakfast* a *Sunrise*, a raz z rádia. Tá sa čoskoro vráti do štúdií ABC, aby s ňou spoločnosť BBC vopred nahrala rozhovor. Cass vítala záujem médií o svoju priateľku

a bola z neho celá vo vytržení – no chcela vedieť, prečo Ali vždy pôsobí tak rezervovane a zdržanlivo.

„Toľko otrepaných fráz!“ rozhorčovala sa Cass. „Prestaň tárať o scenérii, hovoríš ako namyslená snobka.“

„Tak ma nepočúvaj,“ ohradila sa Ali. „Pravdupovediac, bola by som radšej, keby si ma nepočúvala. Znepokojuje ma to.“

„Tvoj hlas znie hrozne nervózne, akoby si tam ani nechcela byť. Teraz si Austrálčanka, tak sa tak správaj! Uvoľni sa a skús sa niekedy preriecť! Porozprávaj divákovi a poslucháčovi, ako si zbalila Michaela v Španielsku a ako ťa celé týždne oddane prenasledoval ako smutné šteniatko, kým si mu konečne nepodľahla a neodštahovala sa s ním na druhý koniec sveta.“

Ali sa zasmiala, odpila si z kávy. „Cass, veď som len sama sebou, a keby som sa mohla rozhodnúť, odmietla by som všetku publicitu. Robím to iba kvôli príjemnej redaktorke Jade z vydavateľstva. Tak sa snaží, že sa tam jednoducho musím ukázať.“

„Ach, no tak, musíš sa trochu vyhriať na výslnii, kým môžeš. Sláva netrvá večne.“

„Kiežby si ma mohla zastúpiť. Išlo by ti to oveľa lepšie.“

„Je pravda, že som sa nikdy nebála pozornosti.“

„A ja zas rada sedím sama za stolom, vymýšľam príbehy, a keď sa mi nechce, nemusím sa pekne obliekať ani si umývať vlasy.“

„Musíš si uvedomiť, že teraz sa to zmení,“ poznamenala Cass. „Si známa, či už sa ti to páči, alebo nie, a ak sa nebudeš v rozhovoroch prezentovať ako láskavá ľudská bytosť, ktorá chce ostatným porozprávať svoj životný príbeh, môže sa to obrátiť proti tebe. To by si nechcela.“

„Hlúposť, vôbec nie som známa,“ oponovala jej Ali. Poobzerala sa po všetkých nič netušiacich ľuďoch, čo jedli, rozprávali sa alebo si práve objednávali nejaký pokrm. „Nevidíš? Ni-

komu nezáleží na tom, že tu sedím. Moja kniha je známa, ale stavím sa, že polovica tých, čo si ju prečítali, ani nevie, kto ju napísal. Vďakaabohu.“ Predklonila sa, oprela sa lakťami o stôl a podoprela si bradu o dlane. „A aký týždeň si mala ty?“

„Nič moc,“ odvetila Cass. „Ako zvyčajne som sa ani na sekundu nezastavila. Napísala som do novín dlhý príspevok o tom, ako sa chamtivosť stáva novou hnacou silou našej ekonomiky, ak ťa to zaujíma.“

Ali pokrútila hlavou. „Ak mám byť úprimná, nezaujíma.“

Cass sa rozosmiala a žmurkla na ňu. „Inak, chystáš sa v blízkej budúcnosti do Sydney? Mám nového milenca, je to polovičný Číňan a Austráľčan, pre mňa trochu nízky, ale keď muž leží, na výške aj tak nezáleží.“

„Ó, ako sa volá?“

Cass sa tvárila, že chvíľu premýšľa. „Nie,“ pokrútila hlavou, „nespomínam si.“ Ali sa zasmiala a vyzvedala ďalej: „Je atraktívny?“

„No, síce by nezapálil prístav v Sydney, ale je celkom rozkošný. Príď a presvedčíš sa na vlastné oči, ale ponáhľaj sa, kým ho neodkopnem.“

„Mala by som vypadnúť. Moja redaktorka ma stále otravuje, kedy sa stretnem s jej šéfom a pobavíme sa o ďalšej knihe.“

„A máš už nejakú ďalšiu knihu?“

„Nie.“

„Stále ti nič nenapadlo?“

„Napadlo mi toho veľa, ale nič, čo by súviselo s knihou *Povedz príbeh, zaspievaj pieseň*.“

„Ach, chápem, chcú to isté, čo?“

„Presne. A ešte som sa nerozhodla, či som ochotná podvoliť sa im, len aby boli šťastní.“

„Napísala si novodobú verziu *Vtákov v tŕní*, drahá, takže si môžeš robiť, čo sa ti zachce. Dáš si ešte zo svojho koláča?“

Pokrútila hlavou. „Vravela som ti, že ho nechcem. Potrebovala som len kávu.“

„No tak! Nechceme z rádia počuť, ako ti škvŕka v bruchu.“

Ali opäť pokrútila hlavou a skontrolovala čas na mobile. „Ešte pred rozhovorom musím skočiť domov,“ poznamenala.

„Počkať, prečo?“ Cass ju mala do rádia odviezť. Taký bol pôvodný plán.

„Jednoducho sa tam chcem zastaviť, nie som si istá prečo.“ Ali sa postavila a dopila zvyšok kávy. „Mám čas; v Collinswoode mám byť až o trištvrte hodiny. Zaveziem sa tam sama z domu, neboj sa.“

„Budeš meškať.“

„Nebudem!“

„Vážne, Ali, nemeškaj na rozhovor s BBC. Veď to sú tvoji krajanovia.“

Ali sa zasmiala. „Cass, táraš nezmysly. Ani nie pred piatimi minútami si povedala, že som Austrálčanka.“ Ali si prehodila cez plece malý čierny kožený ruksak, odhrnula si vlasy z očí a pár neposlušných prameňov si zastrčila za ucho. Cass si pomyslela, že Ali má peknú tvár, bledú ako stena, oči napäté a možno by jej prospelo, keby trochu pribrala.

„Vďakabohu, že je to rozhovor v rádiu,“ poznamenala Ali, akoby jej čítala myšlienky. „Aspoň nezáleží na tom, ako vyzerám.“

„Si rovnako nádherná ako vždy,“ zložila jej kompliment Cass. „No nezaškodilo by ti trochu rúžu. Pre prípad, že by sa tam obšmietali lovci podpisov.“

„Veľmi vtipné,“ utrúsila Ali, poslala jej vzdušný bozk a obrátila sa na podpätku.

Cass sledovala, ako odchádza. Keby sa mala rozhodnúť, s kým by chcela byť na opustenom ostrove, či s Ali Connorovou, alebo s mladým Paulom Newmanom, s ľútosťou by

strčila herca do mora, lebo bez Ali by nikam nešla. Cass mala v Sydney kopu kamarátov, mužov i ženy, a milovala neutíčajúce bzučanie nočného života v meste, no takmer každý štvrtok alebo piatok sa vracala domov do Adelaide a Ali bola jedným z hlavných dôvodov prečo. Pozorovala kamarátku, ako sa prediera rušnou kaviarňou, otvára dvere na ulicu a vychádza do priameho slnečného svetla, ktoré ju donútilo pohľadať slnečné okuliare. Len čo si nimi zakryla oči, vydala sa na cestu.

„Som hneď za tebou, zlatko,“ zašepkala Cass a prizerala sa, ako jej Ali mizne z dohľadu.

Od Jeffcott Street bol Alin dom vzdialený len čosi vyše kilometra, no napriek tomu kráčala svižne. Vedela, že trochu riskuje, keď sa chce zastaviť doma a až potom prejsť celým mestom do Collinswoodu a nemeškať na rozhovor. Mohla – mala – zostať s Cass, dať si druhú šálku kávy a potom sa dať odviezť v kamarátkinom pohodlnom tichom klimatizovanom služobnom mercedese priamo do štúdií ABC a prísť bez zbytočných obáv načas. No dnes už čelila trom moderátorom, spříške osobných otázok a zrazu ju pochytilo zdrvivé nutkanie zatvoriť sa na chvíľu pred celým svetom, dokonca aj pred Cass. Napoly bežala so sklonenou hlavou a s jediným cieľom uličkami North Adelaide, takže keď konečne dobehla domov, tvár, krk aj odhalené ruky jej pokrývala tenká vrstva potu. Keď strčila kľúč do vchodových dverí a odomkla ich, zaplavila ju vlna čistej úľavy. Len čo sa ocitla vnútri, zabuchla dvere za sebou a na moment zastala na vyleštených parketách v chodbe, aby sa zhlboka nadýchla a vydýchla. Nádych, výdych. Dovolila domu, aby ju upokojil, aby pohltil a rozptýlil jej napätie a aby ju zovrel medzi pevnými stenami v koloniálnom štýle.

Dom bol veľmi pekný; vznešené panské sídlo z modrej odrody čadiča. Michael ho zdedil. Keď ju tam prvý raz priviedol na stretnutie so zvyškom rodiny, už boli zobratí, no Michaelova matka ju aj tak rýchlo – a trochu chladne – ubytovala do jednej z hosťovských spální a až po celom roku manželského života im dovolila otvorene používať izbu s manželskou posteľou. Margaret McCormacková bola ako prírodný živel, neznesiteľná, neskrotná, panovačná a prísna žena, ktorá verila, že Ali obalamutila jej syna, lebo, koniec koncov, čo mu to dievča mohlo ponúknuť? Margaret nevidela v anglickom prízvuku svojej nevesty žiadnu prestíž, nepohla ňou ani Alina očividná krása a priviedlo ju do nepríčetnosti, ako rýchlo si táto mladá žena našla prácu za barovým pultom v krčme na Hutt Street. No mladý pár zaťal zuby a vydržal to. Michael navrával Ali, že jeho matka si ju raz obľúbi, stačí, keď sa budú pod jej strechou riadiť jej pravidlami. Okrem toho vravel, že ten dom je poklad: prečo by mali platiť nájomné za horšie miesto, keď aj tak nemajú peniaze? Michael – dospelý medik a ženatý muž – sa preto rok zakrádal po drahom tureckom koberci na odpočívadle prvého poschodia za Ali, ktorá ležala s otvorenými očami na cudnej posteli a trpezlivo naňho vyčkávala. Bolo ťažké predstaviť si, že v Margaret nezbudili za celý rok žiadne podozrenie, najmä ak mali brať do úvahy jej upätú náturu, ale po čase si osvojili umenie tichého sexu a Margaret – ktorá v skutočnosti určite tušila, čo sa deje, lebo len hlupák by o tom nevedel, a ona nebola hlúpa – vyzerala spokojne, že sa nikto nepokúsil podkopať jej nadvládu.

Presne rok po tom, čo Ali prvý raz prišla, vyšla na poschodie a zistila, že na posteli, kde dovtedy spávala, chýbajú obliečky, a jej veci – oblečenie, toaletné potreby, kozmetika – sú fuč. Margaret, ktorá sa zjavila za ňou, poznamenala: „Veci máš v Michaelovej izbe. Prikázala som Beatriz, aby ti ich tam

odniesla, kým si nebola doma. Nemusíš jej ďakovať, platíme jej viac než dost. Môžeš poďakovať mne.“

Teraz bola Margaret už dávno preč, no Beatriz nie, a keď Ali vošla do kuchyne, gazdiná sedela za pultom a lúpala hrach. Postaršia dáma mala dlhé sivé vlasy vypnuté do zvyčajného drdola a na sebe osobitý nemoderný plášť s pestrofarebnou kvetinovou potlačou a so zlatými gombíkmi, aby sa jej nezašpinilo oblečenie pod ním. Prstami skúsene vylupovala zelené guľôčky zo strukov, a len čo zbadala Ali, na širokej úprimnej tvári sa jej zjavil láskyplný úsmev.

„Ali, dievčatko moje,“ oslovila ju. Podala jej plný struk, Ali si ho vzala, otvorila a vysypala si sladký hrach do úst. Beatriz ju sledovala s láskou v očiach.

„Nezdržím sa dlho,“ poznamenala Ali pri prežúvaní hrachu. „Musím ísť do štúdií v Collinswoode.“

Beatriz smutne pokrútila hlavou. Ali si pomyslela, že má veľmi výrečné oči. Dávala nimi najavo každý pocit: radosť, túžbu, žiaľ, pohrdanie, hnev, pobavenie. Práve teraz sa v nich zračila len ľútosť.

„Zaneprázdnená,“ hlesla. „Stále si zaneprázdnená, stále niekam beháš, nikdy nemáš čas sadnúť si so mnou a lúpať hrach.“ Hoci strávila v Adelaide takmer šesťdesiat rokov, ešte sa nezbavila portugalského prízvuku, no Ali ju podozrievala, že si ho zachovala náročky.

Beatriz naklonila hlavu a vrátila sa k práci. Ali ju chvíľu sledovala a potom sa opýtala: „Ako sa má dnes tvoje bedro, Beatriz?“

Beatriz znovu vzhliadla a odvetila: „Ani lepšie, ani horšie.“

„Nesed' pridlho,“ poradila jej Alison. „Choď sa prejsť, rozchoď ho, zaplávaj si, vyzúr sa.“

Beatriz zaklonila hlavu, zasmiala sa a poznamenala: „Veď vieš, ako nerada sa namáčam.“

„Pomohlo by ti to,“ nedala sa Ali. „A vonku je bazén, ktorý už, ako sa zdá, nikto nepoužíva.“ Vzala si zo skrinky sklenený pohár a naliala doň vodu z fľaše, čo mali v chladničke. Bola až prekvapivo chladná, Ali pichlo v spánkoch a zamrazilo v zuboch, keď si z nej odpila. Beatriz sa znovu sústredila na hrach a Ali prešla cez otvorené zadné dvere do záhrady, kde zavlažovací systém kropil trávu vodou. V jemnom oblúku kvapiiek tancoval malý krdeľ pestrofarebných papagájov loriov, a keď Ali odkopla sandále a na vlhkej tráve sa pridala k nim, premerali si ju očami ako trnky a ani sa nepohli. Ali prešla cez trávnik k plaveckému bazénu – úzkemu obdĺžniku akvamarínovej vody, lemovanému starou kamennou cestičkou –, nadvihla si sukňu a sadla si na okraj, aby si mohla ponoriť chodidlá a lýtka takmer po kolená. Potom si ľahla na horúce kamene a vlhkú chladnú trávu. Okolo nôh jej skoro neciteľne prúdila voda. Pozrela na krásnu modrú oblohu, ztvorila oči, započúvala sa do škrekotu vtákov a hučania vody z postrekovača a dovolila myšlienkam, aby sa voľne rozbehli do všetkých strán. Zrazu jej na tvár dopadol tieň a ozval sa Stelin hlas.

„Mami, máš mokrú sukňu.“

Ali otvorila oči. Lahostajne na ňu civela krásna dcéra Stella. Mala sedemnášť a po Ali zdedila tmavohnedé vlasy, zelenohnedé oči, nos, ústa, bradu; len povahu mala svojskú.

„Čo tu, dopekla, vôbec robíš? Vyzeráš čudne.“

Ali znovu zatvorila oči. „Upokojujem sa, oddychujem,“ odvetila a po krátkej odmlke dodala: „Neodsudzuj ma, Stella.“

Dievča si sadlo vedľa nej a prekrižilo si nohy. Ali otvorila jedno oko, aby úkosom pozrela na mladšiu dcéru. Obhrýzala si necht na ľavom palci a hľadela na vodu v bazéne.

„Si v poriadku?“ zháčila sa Ali.

Stella pokrčila plecami.

„Čo?“ Ali sa nadvihla do sedu a všimla si, že Stella má pravdu – naozaj si zamočila sukňu. „Stell, čo sa deje?“

Z domu na nich zavolala Beatriz: „Ali, v aute ťa čaká Cass a vraví, že ťa odvezie do Collinswoodu.“

Stella pozrela na matku, zacmukala a prevrátila oči.

„Cass môže počkať,“ poznamenala Ali. „Aj tak sem nemala prísť.“

„To je jedno,“ odvrátila sa Stella a zatvárala sa sklúčene a rezignovane. „Chod.“

„Stella,“ nedala sa Ali, „čo sa deje, drahá?“

Vtom k nim cez otvorené zadné dvere doľahol hlasný a zreteľný Cassin hlas: „Ali Connorová, poď už!“ zakričala veselo. Nesprávne odhadla náladu v dokonalej záhrade McCormackovcov.

„Sklapni, Cass,“ zavolala na ňu Ali.

„Nesnaž sa ísť s dobou, mami,“ vyhodila jej Stella na oči znudeným pohrdavým hlasom.

„O nič sa nesnažím, Cass ma len vytočila. Čo sa s tebou deje, Stella?“

„Ahoj, Stella, zlatko,“ zamávala jej Cass z druhej strany záhrady, no tá na ňu ani nepozrela. „Myslím to vážne, mami, chod.“

„Dobre, asi by som mala ísť, ale vrátíme sa k tomu neskôr, okej? Večer alebo ráno? Musím ísť zase do štúdií, ide o...“

„... tvoju knihu. Viem, viem, tak bež už.“ Stella hovorila prázdny, rozčarovaným hlasom, akoby sa snažila dať matke najavo absolútny nezáujem, a Ali tušila, že v takej nálade z nej aj tak nič nedostane. Takže ju nechala pri bazéne, nech nenávisťne prepichuje pohľadom vlnky na hladine.

„Ach nie, problémy?“ vyzvedala Cass, keď odišli z domu.

„To prejde,“ odvetila Ali.

* * *

Kniha. Kniha. Hrubá, dobre sa čítajúca biblia, stopäťdesiat-tisíc slov v brožovanej väzbe. Ali nemala pocit, že by bola lepšia alebo horšia ako jej predchádzajúce tri romány, ktoré austrálska verejnosť prijala zdržanlivo a nikde inde na svete o nich nikto nepočul. No román *Povedz príbeh, zaspievaj pieseň* sa stal oficiálne fenoménom. Po vydaní zavládlo ticho, no rýchlo ho vystriedal okamžitý a významný výbuch recenzií na internete, zvýšený predaj a hotový ošiaľ v čitateľských kluboch. Vydavateľ zo seba vydal maximum, aby sa postaral o ďalšiu dotlač. Na začiatku októbra zavolali Alinej agentke priamo z kancelárie režiséra Baza Luhrmanna – chceli, aby si stanovila cenu za autorské práva. Baz po nich túžil a získal pre film aj austrálskych hercov Nicole Kidmanovú a Hughu Jackmana. Každý týždeň sa na celom svete predali tisícky výtlačkov a Ali vyplatili úbohú zálohu v rekordnom čase. Prvý raz v živote zarábala peniaze písaním a moderátorka Jenni Murrayová sa jej počas rozhovoru v relácii *Hodina pre ženy* na rádiovej stanici BBC Radio 4 pýtala, aký je to pocit.

„Neskutočný,“ odvetila Ali so slúchadlami na ušiach. Sedela sama pri zelenom stole potiahnutom biliardovým plátnom v nahrávacej miestnosti v štúdiách ABC. Cez sklenenú stenu pritom hľadela priamo na Cass, ktorá tam prišla s ňou, upravila jej mejkap, sadla si na panel a počúvala, čo Ali vraví. Mladá manažérka štúdia žula žuvačku a tvárila sa úplne nezúčastnene, ale pozorným očkom sledovala intenzitu zvuku a mikrofóny.

„Neskutočný a trochu nemorálny,“ dodala Ali.

„Nemorálny?“ začudovala sa Jenni Murrayová. „Nečakala som, že vyberiete práve toto slovo.“

„Nachádzam sa vo veľmi nezvyčajnej situácii,“ pokračovala Ali. Cítila, že sa to deje znovu; zdvíhal sa padací most. Vždy ju prekvapilo, ako sa jej pritom mení hlas. Rodina

a priatelia v Adelaide vravievali, že má veľmi silný, ba až komický anglický prízvuk, no pri počúvaní moderátorkiných prenikavých, modulovaných, mierne snobských tónov si zrazu uvedomila, že sa vôbec nedajú porovnať s jej vlastným vyjadrovaním. V Alinom hlase dačo chýbalo: nenápadné preťahovanie samohlások. Cass na druhej strane skla jej rukami naznačila, že má rozvinúť svoju odpoveď. Ali prikývla: *Áno, áno, uvoľním sa.*

„Cítite sa nepríjemne, že zarábate toľko peňazí?“

„Núti ma to premýšľať o náhodnej povahe úspechu,“ vysvetlila Ali.

„Takže keď ste dostali nápad napísať knihu *Povedz príbeh, zaspievaj pieseň*, netušili ste, že ste práve narazili na zlatú žilu?“

„Samozrejme, že nie,“ odvetila Ali. „S predchádzajúcimi tromi knihami sa mi nič také nepodarilo, a pritom si myslím, že sú rovnako kvalitné ako tento nový román. Niekedy sa jednoducho stane, že dielo upúta pozornosť verejnosti. A inokedy nie.“

„A prečo má podľa vás táto kniha taký úspech?“

„Nie som si istá,“ priznala Ali. „Keby som tušila, aký bude mať úspech, napísala by som ju skôr.“ Chcela zapôsobiť vtipne, no len čo jej tie slová vyhrkli z úst, uvedomila si, ako neslušne znejú. „Nie, vážne,“ pokračovala, aby to zachránila, „asi je úspešná, lebo pravdivo opisuje niektoré aspekty austrálskeho života a našu spoločnú minulosť. Je ľahko pochopteľná, ale zároveň núti človeka zamyslieť sa. Teda to som v nej aspoň chcela docieľiť. Odráža, čím sa zaoberajú správne zmýšľajúci Austráľčania.“

„Máte na mysli kritickú situáciu domorodcov?“

„Okrem iného, áno, a k tomu mám veľa čo povedať, ale môj príbeh naráža predovšetkým na chudobu. Hoci ide pre-

važne a historicky o problém čiernej rasy, môže ochromiť aj belochoy, najmä na vidieku v Južnej Austrálii. Netuším, koľko toho viete o situácii v tejto oblasti, ale vidiecke časti sú tam obrovské. Nachádza sa tam stanica na chov hovädzieho dobytky väčšia ako celý Wales.“

„To áno, až nad tým rozum zastáva. A koľko ste sa pred knihou venovali výskumu? Má toľko vrstiev. Možno práve preto oslovuje takú rozmanitú čitateľskú obec.“

„Vďaka, áno, v to dúfam. Niektoré časti knihy si vyžadovali rozsiahly výskum, iné takmer žiadny. Čo sa týka napríklad hudby a postavy mladej austrálskej domorodkyne a speváčky, mala som ju už dávno pripravenú v hlave.“

„Je to nádherná postava. Vychádza zo skutočnosti?“

„Áno aj nie,“ odvetila Ali. „Ako väčšina knihy.“

„Priznám sa, že som váš román nevedela odložiť,“ pokračovala Jenni Murrayová. „Napísali ste naozaj fascinujúcu knihu, a keď som tento týždeň cestovala vlakom do Londýna, všimla som si, ako veľa ľudí ju číta.“

„Svet sa zjavne zaujíma o Austráliu viac, než si uvedomujeme,“ utrúsila Ali. „Príbeh sa okrem toho odohráva v Adelaide, ktorú ľudia veľmi nepoznajú. Možno práve preto je táto kniha iná a zaujímavá.“

„Lebo Adelaide je iné a zaujímavé mesto?“

„Áno, aspoň ja si to myslím. Obyvatelia Sydney a Melbourne nás často kritizujú, že sme nudní, ale asi z nich hovorí len čistá závišť. Mne to tu vždy pripadalo ako raj na zemi,“ nadchýnala sa Ali.

„Bože, aká chvála!“ No keďže to nebola otázka, Ali mlčala a nechala Jenni Murrayovú, nech vyplní ticho.

„Takže vy žijete v Adelaide už okolo tridsať rokov, ale narodili ste sa v Sheffielde, však?“

„Áno, správne,“ pritakala Ali.

„A ako reagovali ľudia u vás doma na váš úspech?“

„Doma?“ zháčila sa Ali.

„Prepáčte, myslela som v Sheffielde, konkrétne v štvrti Attercliffe.“

„Aha,“ hlesla Ali mdlo. Zaváhala, no potom odvetila: „Neviem, lebo už nie som s nikým odtiaľ v kontakte.“

„Ani s rodinou?“

„Nie.“

„Takže Adelaide považujete za svoj skutočný domov – myslím v každom ohľade?“

„Áno, stopercentne.“

Po rozhovore si Ali v Cassinom aute vytiahla mobil, zapla ho a prezrela si nespočetné množstvo správ a upozornení. Odmietla návrh svojho vydavateľa vytvoriť si facebookový profil, ale s nevoľou súhlasila, že si založí účet na Twitteri. Stále ju udivovalo, ako môžu toľkí tak úlisne vychvaľovať v podstate triviálnu a egoistickú sociálnu sieť. Zo dňa na deň jej však pribúdali noví sledujúci a vždy keď na účte zverejnila nový príspevok, niekto jej ho olajkoval alebo ho retweetol. Keby v sebe nemala zakotvenú pokoru a zdravý rozum, možno by uverila, že ju milujú a zbožňujú tisícky neznámych. Myslela si však, že je to len kopa nezmyslov. No nevyhnutná kopa nezmyslov.

„Poteším Jade a zverejním tweet, aká úžasná je relácia *Hodina pre ženy*,“ podelila sa s Cass.

„Dobré dievča, to je ono. A musím ťa pochváliť za ten rozhovor, drahá, pôsobila si *très* informovane.“ Cass sa načiahla k rádiu, zapla ho a v aute sa rozľahol hlas postavy Motor-mouth Maybelle z muzikálu *Hairspray* a pieseň *Big, Blonde And Beautiful*.

Cass zvýskla a pridala sa k nej. Ali zastonala.

„*Hairspray*? To vážne?“ začudovala sa.

„Nech žije raperka Queen Latifah,“ zvolala Cass a zvýšila hlasitosť.

Ali sa zasmiala. „Mala by si sa dať na muzikály.“ Potom sklopila pohľad späť na mobil. Očami prešla po zozname upozornení.

„Ach,“ vydýchla náhle čudným hlasom.

„Čo?“ spozornela Cass. „Trolovia?“

„Nie, nie,“ pokrútila Ali hlavou. „Nie. Nie.“

„To je akosi veľa ‚nie‘.“

Ali mlčala. *Dan Lawrence vás sleduje.*

„Ali?“

Hľadela na Danovu tvár – priamočiara fotka, žiadne triky, len on v bielom tričku, s pohľadom upretým rovno na ňu. Prešlo toľko času, toľko rokov, no napriek tomu ho spoznávala. Daniel Lawrence. *Ach preboha*, pomyslela si. Prinútila sa zhlboka nadýchnuť, ale pri vydychovaní sa zachvela, čo ju prezradilo.

„Ali? Čo sa deje?“

Zahniedzila sa a nasilu sa usmiala. „Ale nič, nič, len meno z minulosti, to je všetko. Prekvapilo ma.“

Ťukla na Danovo meno, aby sa jej otvoril jeho profil, a neveriacky civela na obrazovku mobilu.

Dan Lawrence

@DanLawrenceMusic vás sleduje

825
sledovaných

28,3 tis.
sledujúcich

Viem, že je to len rock'n'roll,
ale mám ho rád. WTID

📍 Edinburgh, Škótsko

📅 Pripojil/-a sa júl 2009

„Som v značnej nevýhode, zlatko,“ ozvala sa Cass. „Nevidím, čo ťa tak zaujalo.“

Dan Lawrence.

Daniel Lawrence.

Daniel. Ten milý chlapec, teraz muž. Znovu sa na ňu usmieval z fotky.

„Ali?“ zopakovala Cass s obavami, lebo jej priateľka nikdy takto necivila do mobilu a neodpovedala. Zdalo sa, že Ali na chvíľu zmizla, stratila sa.

„No tak, hovor so mnou,“ pobádala ju Cass a dokonca umlčala Maybelle. „Na čo sa pozeráš?“

Ali stále neodpovedala, ale keďže zastali na červenú, naklonila obrazovku, aby Cass videla, na koho hľadá.

„Hm, pekný,“ poznamenala Cass. „Presne podľa môjho gusta. Dobré strnisko. Kto je to?“

„Bol to Daniel,“ odvetila Ali.

„A teraz ho zjavne volajú Dan. Čo je toto?“ ukázala na obrazovku. „WTID? Je to nejaký kód? Znamená to niečo?“

„Áno, je to skratka pre *Wednesday Till I Die*.

„Wednesday? Prečo si vybral, že bude do smrti podporovať práve stredú, a nie iný deň v týždni?“

„Nepochopila si to. Používajú ju fanúšikovia futbalového tímu Sheffield Wednesday.“

„Takže je Angličan?“

„Hej.“

„Super,“ potešila sa Cass a naklonila sa k mobilu, aby si ho lepšie obzrela. „Ach áno. Tu sa veru hodia slová piesne *Big, Blonde And Beautiful: Keep on stirring baby till it hits the spot*.“ *Len prepletaj prstami, zlatko, kým sa dotkneš toho správneho miesta.*